

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky

**Stenozáznam ústní interpelace
pana Mgr. Petra Gazdíka, poslance za STAN,
na ministra kultury pana PhDr. Ilju Šmída
ze dne 25.1.2018
ve věci digitalizace filmových děl**

*Digitální knihovna / PČR, PS 2017- / Stenoprotokoly / 6. schůze /
čtvrtek 25. ledna 2018 v 16:10*

zdroj: <http://www.psp.cz/eknih/2017ps/stenprot/006schuz/s006201.htm>

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Já také děkuji. Další interpelaci měl přinést pan poslanec Bartošek, který chtěl interpelovat ve věci nezvládnutí dopadů sněhové kalamity na silničním provozu v regionu jižní Moravy, ale ten ji stahuje a není přítomen, takže pozvu pana poslance Petra Gazdíka, který bude interpelovat ve věci digitalizace filmových děl pana ministra Ilju Šmída.

Poslanec Petr Gazdík: Děkuji, pane místopředsedo. Vážený pane ministře, obrátila se na mě poměrně velká skupina filmařů ve věci digitalizování významných českých filmů. Navzdory vyvinuté metodice DRA, digitálně restaurovaný autorizát, na které pracovali kvalifikovaní experti z Akademie múzických umění v Praze brání Státní fond kinematografie a Národní filmový archiv proti vůli autorů uvedení v plném rozsahu užití metody (?) v titulcích digitálně restaurovaných filmů, například filmů Jiřího Menzela jako žijícího autora.

Skupina filmařů mě upozornila na zprávu expertní skupiny, kterou ustanovil váš předchůdce pan ministr Daniel Herman a která konstatovala, že digitalizace a restaurování filmů, jako jsou Starci na chmelu, Adelaide nebo Adéla ještě nevečeřela, vykazují závažné chyby ve výsledném digitálním záznamu, posun formátu, nazelenalá pleť herců apod. a navíc nejsou uvést v České televizi, která pak digitalizaci musí digitalizovat znovu, což naprosto zbytečně zvyšuje finanční náklady.

Filmaři se jakožto tvůrci digitalizovaných filmů proto vcelku logicky ohrazují proti - jak říkají - nemetodické vulgární digitalizaci filmů, při které se nezachovává původní vzhled filmu.

Pane ministře, zajistíte prosím, aby vámi řízené zmíněné instituce ctily autorská práva tvůrců filmových děl a nařídíte jim, aby v souladu s požadavky ministerské komise zvaly k digitalizaci autory děl či jejich dědice?

Děkuji za odpověď.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. Prosím pana ministra o odpověď.

Ministr kultury ČR Ilja Šmíd Vážený pane poslanče, vážený pane předsedající, ctihodné shromáždění, já bych rozdělil odpověď na dvě části. V té první části bych chtěl říci, že problematika digitálního restaurování filmů má několik rovin. **Především je třeba vycházet ze skutečnosti, že filmy vyrobené do roku 1991 jsou ve správě státu a právě práva výrobce k nim u filmů vyrobených do roku 1964 vykonává Národní filmový archiv a v případě filmů vyrobených od roku 1965 do roku 1990 Státní fond kinematografie.**

Samotné filmové kopie spravuje Národní filmový archiv, což je příspěvková organizace Ministerstva kultury.

Je třeba říci, že současné technologie, a je jich více, významně ovlivňují možnosti šíření a konzumace audiovizuálního obsahu. Jsou zde dostupné velkoformátové obrazovky s vysokým rozlišením, online šíření, digitální kina. A tyto technologie vyžadují přepis původních filmových pásem do digitálního formátu, a to buď zjednodušeně bez náročnějších úprav do HD formátu, nebo v restaurované podobě v nejvyšším rozlišení 4K. Tento druhý způsob směřuje k maximálnímu možnému přiblížení původní podoby díla s možnostmi distribuce prostřednictvím současných nejvyspělejších technologií, ovšem je finančně velice náročný. Cena jedné digitalizace je zhruba 1 mil. korun a je třeba si uvědomit, že film je vlastně po naskenování všech dostupných a relevantních původních originálů /někdy je jich méně, někdy více/ třeba zkontrolovat a políčko po políčku barevně a zvukově korigovat.

Právě finanční náročnost znamená, že k digitálnímu restaurování se přistupuje jednorázovými projekty. Od roku 2011 probíhala spolupráce Karlovarského filmového festivalu, nadace České bijáky a Národního filmového archivu a podařilo se například uvést restaurované filmy jako Markéta Lazarová a Všichni dobří rodáci. ***

*Digitální knihovna / PČR, PS 2017- / Stenoprotokoly / 6. schůze /
čtvrtek 25. ledna 2018 v 16:20*

zdroj: <http://www.psp.cz/eknih/2017ps/stenprot/006schuz/s006202.htm>

(16.20 hodin)
(pokračuje Šmíd)

Dále je třeba zmínit spolupráci v rámci projektu Plzeň - hlavní město kultury 2015 nebo spolupráci s Muzeem Karla Zemana a konečně i jednorázové projekty z loňského roku, jako byly Obchod na korze a Černý Petr. Všechny tyto projekty se setkaly s kladnou odezvou. Ministerstvo kultury na řadě z nich finančně spolupracovalo a jsou příslibem dalších úspěšných projektů.

A teď vlastně k té vaší otázce. Vedle těchto projektů je třeba samostatně zmínit projekt financovaný z podpory Norských fondů, v rámci kterého Národní filmový archiv digitálně restauroval 14 filmů, kdy celkové náklady činily 26,5 mil. korun. Výsledek se ale neseťkal s jednoznačně pozitivním ohlasem, kdy některé z restaurovaných filmů sice sklidily úspěch na mezinárodní úrovni, jako například Ikarie XB 1 v Cannes, avšak některé byly tuzemskou odbornou veřejností kritizovány. Můj předchůdce pan ministr Herman proto ustavil expertní skupinu, která identifikovala problémy provedené digitalizace a stanovila doporučení, která by mohla být institucemi provádějícími digitální restaurování do budoucna využívány.

Tenhle projekt byl vlastně vysoutěžen a zvítězila jedna skupina, jsou to ti maďarští tvůrci, kteří právě prováděli tuto digitalizaci. Současně s tímto projektem ovšem probíhal výzkumný projekt právě toho programu národní a kulturní identity, v rámci kterého vzniklo několik dalších metodik pod jednotným názvem Metodika digitálně

restaurovaného autorizátu, DRA. Dílčí metodiky technického charakteru jsou obecně použitelné, nicméně DRA jako celek je těžko aplikovatelná v režimu zákona o zadávání veřejných zakázek. Totiž ty výsledky práce výzkumu byly ministerstvu předloženy v polovině roku 2017, tedy v době, kdy už byl původní projekt NFA, který jsem zmiňoval, ukončen. Čili problém je ten, že vlastně při té soutěži, která byla jako první, se postupovalo podle zákona o veřejných zakázkách. A já si myslím, že je to skutečnost, kdy je třeba se zamyslet nad tím, jestli režim zákona o veřejných zakázkách a to nastavení kritérií platí pro všechno. Jestli to platí pro stavby, ale zároveň i pro kulturní projekty, jako je digitalizace filmů. Měli bychom se zamyslet, jestli třeba právě u tohoto typu projektu, jako je národní kulturní poklad, projekty ochrany památek, ale třeba i ta digitalizace kulturního dědictví včetně filmového restaurování má být zde vždy nezpochybnitelným kritériem nejnížší možná cena, což právě v tomto případě bylo. (Upozornění na čas.) Ministerstvo kultury je ve spolupráci se Státním fondem kinematografie řešilo a ten postup jiný není možné řešit, protože by to bylo obcházení zákona o veřejných zakázkách. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Pan poslanec chce položit doplňující otázku, prosím.

Poslanec Petr Gazdík: Já se omlouvám, pane ministře. Samozřejmě neznám, jaký je režim zákona o veřejných zakázkách v tomto případě. Víím jednu věc, že ta digitalizace formou DRA, vy jste to sám řekl, je výrazně levnější než ta digitalizace. **Vy jste sám říkal, že u jednoho filmu se pohybuje kolem milionu a u těch ne příliš vyvedených 14 filmů, některých z nich, to stálo 26 milionů korun, což je prostě více.** Já jsem chtěl jenom poprosit, jestli byste to skutečně na ministerstvu zvážili, **jestli neuvažovat ve spolupráci s Poslaneckou sněmovnou třeba o změně zákona a o stanovení jasné metodiky, protože mě přijde naprosto zoufalé a hloupé, když stát něco digitalizuje a zvláště to z jiných, sice koncesionářských, ale také veřejných prostředků digitalizuje Česká televize.** A když je to digitalizováno ve formátu pouze HD a ne 4K, který nás za pár let čeká. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Já také děkuji. Pan ministr chce reagovat.

Ministr kultury ČR Ilja Šmíd Jenom stručná odpověď. **Ještě v době, kdy jsem dávno nebyl ministrem, tak jsem opravdu viděl některé filmy, které se mi také hrubě nelíbily, ta digitalizace, takže já slibuji, že udělám vše, co bude v mých silách, abychom změnili ten systém digitalizace.** Ale prostě ten projekt je vysoutěžen, tak nevím, z hlediska správního, zda se to dá ukončit nebo... Prostě budeme na tom pracovat.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Děkuji. A nyní tady máme interpelaci paní poslankyně Věry Kovářové, která bude interpelovat ministryni Karlu Šlechtovou ve věci rozhodování členů vlády o případné aboliční milosti udělené prezidentem. Prosím, paní poslankyně. ...
